

Täysistunto

Keskiviikko 8.9.2021 klo 14.00—19.01

12. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi eläkeoikeuden siirtämisestä Suomen työeläkejärjestelmän ja Euroopan yhteisöjen eläkejärjestelmän välillä annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 103/2021 vp

Lähetekeskustelu

Puhemies Anu Vehviläinen: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 12. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään sosiaali- ja terveysvaliokuntaan.

Lähetekeskusteluun varataan enintään 30 minuuttia. Asian käsittelyssä noudatetaan aikataulutettujen asioiden osalta sovittuja menettelytapoja. — Keskustelu, ministeri Sarkkinen, olkaa hyvä.

Keskustelu

14.03 Sosiaali- ja terveysministeri Hanna Sarkkinen (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Eläkeoikeuden siirto Euroopan unionin eläkejärjestelmästä Suomen eläkejärjestelmään edellyttää nykyisellään, että henkilö on vakinaisessa työssä EU:n palveluksessa ja että hän on siirtänyt aiemmin Suomessa karttuneen eläkeoikeutensa Euroopan unionin eläkejärjestelmään. Määräaikaisesti EU:n instituution palveluksessa olevat eivät nyt saa eläkettä tältä työskentelyajalta EU:sta eivätkä suomalaisesta työeläkejärjestelmästä.

Eläkesiirtoa EU:n ja Suomen eläkejärjestelmien välillä ehdotetaan nyt muutettavaksi niin, että EU:n palveluksessa työskennellyt henkilö, jolle ei ole syntynyt oikeutta eläkkeeseen EU:n järjestelmästä, voisi siirtää karttuneen eläkeoikeuden Suomen työeläkejärjestelmään. Ehdotuksen myötä siirto olisi mahdollinen myös määräaikaisessa palvelussuhteessa Euroopan unionissa olleille henkilöille. Siirron edellytyksenä olisi, että henkilölle olisi ennen siirtoa karttunut eläkettä Suomen työeläkejärjestelmään, eli hänellä olisi liittymä suomalaiseen järjestelmään Suomessa vakuutetun työn kautta.

Ehdotettu parannus koskisi siis EU:n instituutioissa, kuten EU-komissiossa, -parlamentissa ja EU-virastoissa määräaikaisesti tai alle kymmenen vuoden työsuhteessa työskenteleviä suomalaisia. Jatkossa näidenkin ihmisten olisi mahdollista saada koko työuransa aikana kertyvä työeläke osaksi Suomen eläkejärjestelmää.

Ehdotuksessa tarkoitettu eläkeoikeuden siirto tehtäisiin Kevaan, ja eläkettä kohdeltaisiin kuten valtion eläkettä. Tämä osuus henkilön eläkkeestä maksettaisiin Kevasta aikaan, kun hän jää eläkkeelle.

Ehdotuksen tavoitteena on selkeyttää ja yksinkertaistaa Euroopan unionin palveluksessa työskennelleen henkilön eläkeoikeuksien siirtoja. Samalla lakiin ehdotetaan tehtäväksi eräitä lainsäädäntötekniisiä ja säädöshuollollisia muutoksia, joiden tavoitteena on ajanmukaistaa sääntelyä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 93/2021 vp

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Viljanen.

14.04 **Heidi Viljanen sd:** Arvoisa rouva puhemies! Kyseessä oleva lakimuutos on varsin pieni mutta koskee merkittävästi tietysti niitä ihmisiä, jotka EU:ssa ovat määräaikaaisesti tai lyhyemmän ajan työskennelleet. Nyt käsitellyssä oleva lakimuutos lisääsi siis EU:n instituutioissa työskentelevien suomalaisten yhdenvertaisuutta suhteessa nykyiseen eläkejärjestelmäämme.

Nykyisin voimassa olevan eläkesiirtolain mukaan Suomesta EU-instituution palvelukseen menevä henkilö voi siirtää Suomessa karttuneen työeläkeoikeuden EU:n eläkejärjestelmään ja vastaavasti palauttaa eläkeoikeuden Suomen työeläkejärjestelmään työsuhteen loputtua. On kuitenkin ollut niin, että tämä työeläkeoikeuden siirto ei ole kohdellut yhdenvertaisesti määräaikaaisesti tai alle 10 vuotta EU:n instituutioissa työskenteleviä, sillä heillä ei ole ollut tähän asti mahdollisuutta nykylainsäädännön puitteissa siirtää EU:ssa työskentelyn aikana karttunutta eläkeoikeutta Suomen eläkejärjestelmään.

Suomalaisia työskentelee EU:n instituutioiden palveluksessa noin 1 000 henkilöä, ja tämän asian mittasuhteista kertoo se, että vuositasolla Suomen työeläkejärjestelmään ei ole tehty kuin yksittäisiä eläkeoikeuksien palautuksia. Oletettavaa onkin nyt, että ehdotettavien muutosten myötä sääntely selkeytyy ja yksinkertaistuu ja näin ollen myös eläkeoikeuksien siirtoja Suomen työeläkejärjestelmään tulee jonkin verran lisää. Kaikkiaan puhutaan vuositasolla kuitenkin vain joistakin kymmenistä.

Ja kuten totesin, niin vaikka nyt tehtävä lakimuutos on pieni, niin kuin monet täällä eduskunnassa käsitellyssä olevista ovat, sillä on tärkeä vaikutus niiden ihmisten kannalta, jotka työskentelevät EU:ssa määräaikaaisesti tai lyhyemmän ajan.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin sosiaali- ja terveysvaliokuntaan.